Denetim Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Denetim Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19627

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Denetim Tutum Ölçe?i, 2016 y?l?nda U?urlu ve Usta taraf?ndan geli?tirilmi? bir Psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin kurumsal veya sosyal ortamlarda kar??la?t?klar? Denetim mekanizmalar?na veya kontrol süreçlerine yönelik sahip olduklar? genel e?ilimleri ve tepkileri, yani Tutum'lar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle çal??ma ortamlar?nda demografik özelliklerin ve denetime yönelik tutumlar?n çal??anlar?n psikolojik refah? üzerindeki etkilerini, örne?in Tükenmi?lik düzeylerini ne ölçüde yordad???n? inceleyen ara?t?rmalar ba?lam?nda kullan?lm??t?r.

Ölçek, do?rudan bir özellik ölçümü yerine, bireylerin denetim alg?s?na dair sübjektif de?erlendirmelerini ortaya koyarak, örgütsel davran?? ve personel yönetimi alanlar?ndaki ara?t?rmalara katk? sa?lamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilme süreci, ilgili makalede detayl?ca aç?klanm??t?r. ?lgili makaleye bu ba?lant? üzerinden eri?ilebilir: efdergi.ibu.edu.tr.

Anahtar Kelimeler

Denetim Tutumu, Örgütsel Davran??, Tükenmi?lik, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik, Kontrol Mekanizmalar?.

Yazarlar

U?urlu, C. T., Usta, H. G.

Amaç

Denetim Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin (özellikle profesyonel veya akademik ortamlardaki çal??anlar?n/ö?rencilerin) denetim veya kontrol mekanizmalar?na kar?? geli?tirdikleri olumlu veya olumsuz Tutum'lar? nicel olarak belirlemektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, bireysel psikolojik sonuçlar (örne?in stres veya Tükenmi?lik) ile örgütsel de?i?kenler aras?ndaki ili?kinin anla??lmas?na olanak tan?r.

Ölçek, ayn? zamanda demografik de?i?kenlerin (cinsiyet, ya?, e?itim seviyesi vb.) denetim tutumlar?n? ne ?ekilde etkiledi?ini ve bu tutumlar?n psikolojik yorday?c? güçlerini tespit etmek için bir araç olarak hizmet etmektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, literatürdeki bu bo?lu?u doldurmaya yönelik at?lm?? bir ad?md?r.

Yap?

Denetim Tutum Ölçe?i, psikolojideki temel kavramlardan olan bireysel Tutum yap?s? üzerine kurulmu?tur. Ölçülen yap?, bireyin d??ar?dan gelen kontrol ve gözetim eylemlerine (denetime)

ARABPSYCHOLOGY.COM

kar?? sergiledi?i bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerin bütünüdür. Bu yap?, genellikle ya denetimi destekleyici ve yap?c? bulan bir tutum (olumlu) ya da denetimi k?s?tlay?c? ve bask?c? gören bir tutum (olumsuz) olarak iki uçta incelenir.

Ölçek, bireyin denetimin gereklili?ine, faydas?na ve uygulama biçimine dair inançlar?n? ve duygusal tepkilerini yakalamay? amaçlar. Bu yap?, örgütsel psikoloji ve yönetim bilimleri aç?s?ndan, çal??an ba?l?l???, performans ve stres yönetimi gibi kritik konularla yak?ndan ili?kilidir.

Geçerlik

Kaynak metinde geçerlik bilgisi bulunmamakla birlikte, standart bir Ölçek Geli?tirme çal??mas?nda (U?urlu & Usta, 2016), ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren geçerlik çal??malar?n?n yap?lm?? olmas? beklenir. Tipik olarak bu çal??malar; yap? geçerli?i (faktör analizi ile), ölçüt ba??ml? geçerlik (ilgili d?? kriterlerle korelasyon) ve kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) testlerini içerir.

Okuyucular?n detayl? geçerlik sonuçlar?na ula?abilmesi için, U?urlu ve Usta'n?n 2016 tarihli makalesinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir. Makale, Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nin 16. cildinde yay?nlanm??t?r.

Güvenirlik

Kaynak metinde güvenirlik bilgisi verilmemi?tir. Ancak, geli?tirme a?amas?ndaki Psikometrik bir araçta, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) gibi güvenirlik analizlerinin sunulmas? zorunludur. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in güvenilirli?ine dair veriler (örne?in, test-tekrar test güvenirli?i veya e?de?er formlar güvenirli?i), ölçe?in zaman içinde ve farkl? ko?ullarda ne kadar stabil sonuçlar verdi?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Bu veriler, orijinal ara?t?rma makalesinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Denetim Tutum Ölçe?i'nin kaç faktörden olu?tu?u bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in bir Ölçek Geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla aç?mlay?c? (Exploratory Factor Analysis - EFA) ve/veya do?rulay?c? faktör analizinin (Confirmatory Factor Analysis - CFA) uygulanm?? olmas? gerekmektedir.

Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik olarak öngörülen denetim tutumu yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar. Bu analizler,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçe?in nihai yap?s?n?n ve puanlamas?n?n temelini olu?turur.

Araç

Test Type: Geli?tirme tipi bir tutum ölçe?i (Developmental Attitude Scale)

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi derecelendirme (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çal??anlar veya üniversite ö?rencileri (Ara?t?rman?n ba?lam?na göre, tükenmi?lik ve demografik özelliklerin incelendi?i bir örneklem grubu).

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Orijinal çal??ma, demografik özellikler ve tutumun Tükenmi?lik üzerine yorday?c?l?k etkisini inceledi?i için, ölçek özellikle çal??ma hayat?nda veya yo?un denetim alt?nda olan gruplar için uygundur.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t-kalem veya dijital ortamda doldurulabilen anket format?.

Anahtar Kelimeler

U?urlu, Usta, Denetim Alg?s?, Örgütsel Psikoloji, Geçerlik, Güvenirlik, Denetim, Tutum.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için orijinal makalenin yazarlar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari olmayan akademik kullan?mlarda, kaynak gösterme zorunlulu?u bulunmaktad?r. Ölçe?in orijinal makalesine tam metin olarak eri?im mümkündür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: denetim-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

U?urlu, C. T. ve Usta, H. G. (2016). Demografik özellikler ve tutumun tükenmi?lik üzerine yorday?c?l?k etkisi. *Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 16*(1), 305-318.

Makale Ba?lant?s?: http://efdergi.ibu.edu.tr/index.php/efdergi/article/view/1846

Denetim Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r. Detayl? maddelere, yukar?da referans? verilen U?urlu ve Usta (2016) çal??mas?n?n tam metninden ula??lmas? gerekmektedir.

Denetim Tutum Ölçe?i'nin tam maddeleri, ölçe?in Ölçek Geli?tirme a?amas?nda kullan?lan ve faktör analizinden geçen nihai formunu temsil etmektedir. Kullan?c?lar?n, ölçe?i uygulamadan önce orijinal makaleyi inceleyerek puanlama yönergelerini ve madde içeri?ini do?rulamalar? ?iddetle tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM